

تکایه با رهغه له نوتهی موسیقا بگرین نهک له قسه و قسه لوک

دیواره کانی سروشت له کاری هونه ریدرا

کامهران سوبحان

په یوه ندى نیوان واقع و ژبان په یوه ندى کی مه جازى و فره لاینه، به جوریک زور جار نهو په یوه ندى روى جياوازو دژ بهرهم دینیت و نهمهش واده کات له نیوان واقیعی ژبان و کایه نیساتیکیه کانی هونردا لیکچوون و جياوازی هه بیت، هه نهمهش واده کات نهو پرسیاره بگریت که ئایا هوندر کت و مت کورتکراوهی ژبان یان شتیکه له دهره وهی ژبان و به شیوازیکی تر پیشانی نیمه نه دریت؟ نه پرسیاره گفتو گوو جياوازیکی زور دورو دریز به دواى خویدا دینیت، ههروهک نهو پرسیاره که نیونیهی که به دریزایی میزوو مروف سهارت به دیارده کان هه بیوه بی وه لامیش ماوه ته وه.

هه ندى جار کاتیک رومانیک یان چیروکیک ده خوینینه وه یان نمایشیکی شانوی ده بینین، نهو پرسیاره به بیرماندا دیت که ئایا نهم روداوانه به راستی له واقیعدا بونیان هه یه؟ ئایا ده کریت به راستی وینهی واقیعی و کتومتی رومانیه کانی (تولستوی و کارانتزاکى و فیکتور هوگو) له ژباندا بونیان هه بیت؟ ئایا فلاذیمیر بیکیت و فاسیلی چیخوف و زاخار ثیفانوفیچی گورکی له واقیعی خو ماندا به هه مان کوالیت بونیان هه یه؟ مهرج نیه کتومت نهو کاره کتهرانه له واقیعدا بونیان هه بیت گهروایت نیمه به شیکی گهروهی نوسر ده کوژین که نه ویش (خه یال)، ده کریت خوینر کاره کتهره کانی به راورد بکات به دیمه نه کانی واقیعی، به لام هه رگیز ناتوانیت بیکاته به شیکی له واقیعی، نهمهش به دریزایی هه موو سه رده مه کان مملانی و گفتوو گو له نیوان واقیعی و هونره به یوه هه رگیز نیمه نهم دوو ناراسته یه له ژبان و هونره به شیوه کی ره ها به یه کنه گه بیستون .

(نهرستو) پی وایه هونر لاساگردنه وهی شته کانی ژبان، چونکه نهو پی وایه هه موو نهو شتانه کی ده کرین و نه بینرین نه سلکی قولیان له سروشتدا هه یه، که واته تیروانینه کی (نهرستو) ددیکی هه مه لاینه وه شامله که هه موو کارى هونره مند ده چیته نهو قالبه و ناتوانیت له دیواره کانی سروشت ته جاوز بکات..

لیره شه وه به زوریک له قوتابخانه و ناراسته جياوازه کان له هونردا دروست ده بن بهم دیده کلاسیکیه بیت هه موو نهم قوتابخانه و ناراسته هونره یانه هه مویان له ناو ماله کانی سروشت و واقیعدا ده خو لینه وه به لام زمانی گوزارشتیان جياوازه، به یوه پیی که شانوی

(کلاسیک و رومانیتیک و سیمبولیزم و ناتورالیزم و نه پسرودو مؤدیرن و... هتد) هه ریه که یان راسته زمانی گوزارشتیان جياوازه، به لام هه مویان به ریگه یه ک له ریگه کانی گوزارشتکردن ده یانه ویت وینه یه ک له وینه کانی سروشتمان پیشکش بکن. ئیتر نهمه وه ک تیگست یان وه ک لایه نی پراکتیکی و نمایشکردن بیت، له کلاسیکه وه و له یونان و رومان له لای (سوفکلیس وئسخیلوس) هه تا ده گاته شکسپیرو گورکی و مولیر و یونسکوو نارابال (هه مویان له مروف نه دوین هه مویان له سروشت و په یوه ندى کان ده دوین، به لام زمانی گوزارشته که یان جياوازه..

بیگومان زمان یه که یه کی به هیزه له په یوه ندى کردنی نیوان کاره کترو دهره وهی خوئی نهو په یوه ندى ش سرجهم جياوازیه کان بوخوینر ئاشکرا ده کات و امان لیده کات نهو جياوازیانه ده ست نیشان بکه ین که له نوسر ریگه وه بو په کیکی تر به دهره ده کویت، بیگومان هه موئه مانهش وینه یه کی پراویری واقیعی و ژبان، له مه شه وه بومان دهره ده کویت ژبان بهو جياوازی وه هه مه چه شنیه وه گوزارشتی لیگریت، چونکه ناکریت له ژباندا بینین به یه ک شیوه به یه ک فورم بیت، گه ر نهمه بو ژبان وایت بیگومان بو هونر زور زورتره، چونکه هونر مامله یه کی چرو به فراوانه له ته ک کارى خه یال و حاله ته سایکولوژیه کانی مروفا.

وه لامیکی زور کورت بو نه بهز حه مه ره شید مایستروئی نور کیسترای ژیداری کورد

زوزک قهره داغی

سیفی و نهرشیفی هه یه ؟ که تاراده یه ک نه مانه هچى به لای به نده وه کیسه و گرفت نین ، به لام له میانى پرؤقه کردندا هه موو پرؤزیک ده یان وت موزارت و زوزک بو تاقیکردنه وه به شدار بووه ، که پیمان خسته ناو فرؤکوه نهو قسه یه کی که دوو مانگ به رده وام ده و تراه وه تنها بوو به موزارت ، رهنگه وایت

به لام سه بارته به کاره نور کیسترایه کانی من خو یان له پیش پرؤقه و داوایان لیکردم و منیش دوو کارم بو بردن و نه وایش دانه یه کیان هه لیژارد ، له نوسراوه کی کاک نه بهز بو په کیکی ده لیت خوئی داوای لیکردوین و کاره کانیش له و ئاسته دا نه بوون و کارى کوردی تریشمان له بهر ده ستا نه بووه بو یه نه وه مان هه لیژاردوه ، من زور سوپاسی ده کهم که نهو کاره یه که مچار په سهند کردوه که لاوازیسه ، به لام خو من دوو سی کومپوزهری تر ده ناسم کارى نور کیسترایان هه یه نهی بو بهوانی نهوت !!! زوزک قهره داغی موزیکدانه ریکی لاواز و خراپه و من هه رگیزیش خووم به باش نه زانیوه و نازانم به لام نهو بهرهمه کی که نهو پیی ده لیت خراپ خو خواردن نیه که بمینیته وه خراپ بیت ، که سانى زور زور له من شاره زاتر و پر نه زمون هه ن که ده توانم نوته که یان بو بنیرن و نه وکات وه لامه کانیشیان به پروونی بلاویکه نه وه ، په کیکیش له گه وزه ترین کومپوزیتوری کورد که نهم بهرهمهش و زیاد له شهش بهرهمه من هه لسه نگانده و زور بهرز نرخاندویتی به ریز (د. هوشهنگ کامکار) که له روما و سانفرانسیسکو ماسته ری موزیکدانان و کونتراپوینتی ته و او کرده و زور بهرهمه کی نور کیسترای کوردی له

له ژماره (۹) هه هفته نامه ی په یک- دا کاکه نه بهز حه مه ره شید کومه له ره خنه یه کی له من (زوزک) گرتوه سه بارته به به شدارى کردن له فیستیفالی نهمسا که گرنگ نیه من دوباره باسی نهم گه شته بکه موه که کاک نه بهز ئامازه ی پیداه و منیش له گوفازی شاکار و هه هفته نامه ی چاودیردا وه لامى چند پرسیاریکم داوه ته وه ، وه رهنگه نهمه دواين بابته من بیت له سه ر ره خنه ی موزیکی کوردی چونکه ره خنه کانمان پنیاتنه ر نین و له سه ر بنه مای قسه و قسه لؤکی خه لکی دروست بوون و هه ر که سیکیش لهم ده ور و زه مانه دا به ناوی په کیکی تره وه قسه بکات په کسبه به هه ند وه رده گیریت ، کاک نه بهز کومه لیک راستی بو من خسته نه روو، زورم پیخوشه به لام نهکرا پینج مانگ له موه بهر وه لامی بدامایه ته وه نهک نهو هه موو قسه و قسه لؤکی له لایه ن دلسوزانیه وه به ناوی منه وه بوئی کراوه وه ریگریت که هه مووی دورن له راستیه وه ، به لگهش بو نه وه پیش هه موو شتیکی نهو چاوپیکه و تنانه یه که له گه ل مندا سازدراوه .

وهک خوئی ئامازه ی پیکردوه که نهم نور کیسترایه بو نهم گه شته دروست بووه ، وانا نزیکه ی پینج مانگ به پرؤقه و پیشکش کردنی ، کهوا بوو نهم گروه کوا

چه شنى (به هارانی ئاویهر ، کونسهر تینوی تار و نور کیسترا ، کونسیرتوی سه ننتور و نور کیسترا و دوو پویم سیمفونی و ...) دارشته وه که کومپوزره گه و ره کانی تاران که له ئلمانیا و نهمسا و نهمریکا خویندنیان ته و او کردوه حه زه ر لهم زاته کورده ده که ن من پییم باشه هه ر که سیکی نه حوالی ئاستی دانراوه کانی منی ده ویت له سلیمانیه وه ژماره ی ته له فون و نیمه یلی ماموستا هوشهنگ کامکاری نه ده می که خاوه نی ۱۰ کتیبی موزیکدانانه پرسیارى لیکن و هچ مه لین تنها بلین (زوزک قهره داغی چونه به لاتنه وه ؟) ، له کوتایشدا ئامازه به وه ده کهم که دانراوی موزیکی روزه لاتی نه کریت له ئاستیکی بهرز و ویکچوی موزیکی روزه لایه ی و کلاسیکی دابریژیت ، به لام مه حاله ده قا و دهق بیته و فون و موزارت و چایکوفسکی بی ، نه کری نور کستراسیونه کانیان سودی لیوهر بگریت به لام به میلودی که له پوری کوردی یان روزه لاتی نهک نارچاندو و ته کنیکه ته و او ته یه کانی کلاسیک چون نه گه ر وانه بیت نه واییمه بیته و فون و موزارت دوباره ده که یینه وه خه لک گوئی له وان بگر نه وه باشتره ، ههروهک چون نیمه زه رده خه نه نه مانگریت که ئینگلیزیک بییه ویت ده قا و دهق گوزاریه کی هه ورامی وه کو عوسمان که یمنه یی دوباره بکاتوه نیمه وه کو ریزیک سه یری ده که ین نهک وه کو قهره هنگ به لام نه گه ر وه کو هونه ر مند (یانی) که سودی له میلودی و ئامیری روزه لاتی وه رگرتوه نیمهش بهو معریفه ته وه سود له کلتوری کلاسیک و زانستی نه وروپی و نهمه ریکی وه رگرین نه وای کارى ناوازه ده که ین .. دوباره تکایه با ره خنه له نوته ی موسیقا بگرین نهک له قسه و قسه لوک.